

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3C/24/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818202239
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5818202239.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo sudkyňou JUDr. Monikou Kurjakovou, v právnej vo veci žalobcu: Z. H., nar. X.X.XXXX, D. XXX/XX, T., právne zastúpený: Mgr. Juraj Kornhauser, advokát so sídlom Na Revíne 37, Bratislava, proti žalovanému: I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX, M., právne zastúpený: PUKAJ, advokátska kancelária s. r. o., so sídlom Hviezdoslavovo námestie 1661, Dolný Kubín, IČO: 53 029 623, v konaní o zaplatenie 7 800 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Súd žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 9.11.2018 sa žalobca pôvodne domáhal zaplatenia sumy 7.800,-Eur spolu s 5%- ným úrokom z omeškania ročne zo žalovanej sumy, a to titulom uzavretia jednej zmluvy o pôžičke na žalovanú sumu, ktorá zmluva mala byť uzatvorená v ústnej forme a ktorú žalovaný sumu mal žalobca žalovanému zaslať na jeho účet vedený v Tatra banka, a.s. niekoľkými prevodmi, a to dňa 23.4.2015 vo výške 5.000,- Eur, dňa 9.11.2015 vo výške 800,- Eur, dňa 13.11.2015 vo výške 1.000,- Eur a dňa 22.12.2015 vo výške 1.000,- Eur, teda spolu v sume 7.800,- Eur. Žalobca tiež tvrdil, že doba splnenia nebola dohodnutá, ani inak stanovená, nakoľko sa mali dohodnúť, že keď žalobca bude potrebovať vrátiť poskytnutú pôžičku, vyzve žalovaného na jej vrátenie, čo mal aj niekoľkokrát ústne učiniť, ale bezvýsledne. Z uvedeného dôvodu požiadal žalovaného o vrátenie žalovanej sumy výzvou zo dňa 8.11.2018, v ktorej výzve ho vyzval na úhradu dlžnej sumy vo výške 7.800,- Eur v lehote do 10 dní odo dňa odoslania výzvy na účet právneho zástupcu žalovaného (čl. 6).

2. V priebehu konania, konkrétne na pojednávaní dňa 1.7.2021 žalobca zmenil svoj uplatňovaný vyššie uvedený žalobný nárok zakladajúci sa na poskytnutí sumy vo výške 7.800,- Eur na základe ústne uzavretej zmluvy o pôžičke, ktorá suma bola vyplatená v niekoľkých (vyššie uvedených) čiastkach a požadoval, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie žalovanej sumy síce v rovnakej výške 7.800,- Eur, ale už na základe iných skutkových okolností, a teda na základe 4 ústne uzatvorených zmlúv o pôžičke, pričom malo ísť o pôžičky, na základe ktorých žalovanému previedol na jeho účet vedený v Tatra banke, a.s. 4x rôzne sumy, a to dňa 23.4.2015 sumu vo výške 5.000,- Eur (1. Pôžička), dňa 9.11.2015 sumu vo výške 800,- Eur (2. Pôžička), dňa 13.11.2015 sumu vo výške 1.000,- Eur (3. Pôžička) a dňa 22.12.2015 sumu vo výške 1.000,- Eur (4. Pôžička). Uvedené pôžičky mali byť poskytované z dôvodu, že žalovaný prerábal rodinný dom a vyššie uvedené finančné čiastky si požičiaval od žalobcu za týmto účelom.

3. Nakoľko tak v danom prípade išlo o zmenu skutkového stavu, teda zmenu rozhodujúcich skutočností tvrdných v žalobe o ktoré žalobca opieral svoj nárok v porovnaní so skutočnosťami pôvodne tvrdnými v podanej žalobe dňa 9.11.2018, súd Uznesením č.k. 3C/24/2018-92 zo dňa 22.7.2021 pripustil zmenu

žaloby v zmysle vyššie uvedeného, a teda v ďalšom vychádzal zo skutkového stavu tvrdeného žalobcom v zmysle ktorého si tento svoj nárok voči žalovanému uplatňoval na základe 4 samostatných ústne uzatvorených zmlúv o pôžičke, tak ako sú tieto konkretizované v bode 2. Odôvodnenia rozsudku.

4. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil, túto žiadal zamietnuť ako nedôvodnú. Tvrdil, že medzi ním a žalobcom nikdy nedošlo k uzavretiu jednej ani viacerých zmlúv o pôžičke. Pokiaľ boli na jeho účet poukázané vyššie uvedené sumy (5.000,- , 800,-, 1.000,- a 1.000,- Eur) bolo to z dôvodu, že spolu so žalobcom boli zamestnancami u rovnakého zamestnávateľa a keďže všetci mali medzi sebou veľmi dobré vzťahy, tak dochádzalo medzi zamestnancami navzájom, prípadne medzi zamestnancami a zamestnávateľom navzájom k bankovým prevodom, ktoré však neboli zmluvami o pôžičke, ale boli uskutočňované pre dobrý a rýchly chod spoločnosti- keď bolo treba niečo rýchlo zaplatiť a na účte spoločnosti nebolo dost' finančných prostriedkov, tovar bol vtedy zaplatený z účtu zamestnanca a následne mu boli tieto peniaze vrátené. Obdobne to bolo aj v tomto prípade, kedy v prípade sumy vo výške 5.000,- Eur žalovaný potvrdil, že žalobca mu túto sumu zaslal na jeho účet vedený v Tatra banke, a.s., no žalovaný zároveň tvrdil, že v ten istý deň rovnakú sumu vybral zo svojho ďalšieho účtu vedeného v ČSOB, a.s. a poskytol ich žalobcovi, pričom išlo o ich súkromné transakcie, ktoré mali súvis s ich zamestnaním. Rovnako tvrdil, že žalobca sa pokúša účelovo získať majetkový prospech - bezdôvodné obohatenie, a to tak ako v iných súdnych konaniach, v ktorých vystupuje ako strana sporu, pričom on si od neho nepotreboval požičovať žiadne peniaze, keďže v danej dobe mal jednak dost' vlastných finančných prostriedkov a tieto si nepotreboval požičovať, ako aj z dôvodu, že na prerobenie rodinného domu mu bol poskytnutý hypotekárny úver.

Žalovaný zároveň voči nárokom žalobcu vzniesol námietku premlčania (čl. 22 spisu, čl. čl. 89 spisu, ako aj čl. 104, a teda aj voči zmenenej žalobe), na ktorej zotrval.

5. K námietke premlčania, ktorú voči jeho nárokom vzniesol žalovaný, žalobca tvrdil, že táto je v rozpore s dobrými mravmi z dôvodu, že žalovaný zneužil priateľský vzťah ktorý s ním žalobca mal, keďže mu požičoval peniaze vždy keď o to žalovaný požiadal a vždy keď žalobca žiadal o ich vrátenie ho žalovaný zavádzal, že mu peniaze vráti neskôršie, pričom takýmito prázdnymi sľubmi žalovaný odďaľoval úhradu pohľadávky. Na námietku premlčania, ktorú žalovaný v priebehu konania vzniesol voči jeho nárokom je tak potrebné nazerať v kontexte vyššie uvedeného správania sa žalovaného a túto námietku je potrebné posudzovať ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. V súvislosti s týmto žalobca zároveň tvrdil, že „žalovaného ústne vyzýval na vrátenie žalovaných súm možno 5 rás , tento ho naťahoval, aby mu ešte počkal, no jemu sa míňali peniaze a potom ako začal žalovaný vystupovať ako svedok voči nemu (Poznámka súdu: v inom konaní) tak mu bolo jasné, že sa toho nedočká a bude to musieť podať cez advokáta“ - čl. 86 spisu

6. Z listinných dokladov predložených sporovými stranami mal súd preukázané, že žalobca na účet žalovaného vedený v Tatrabanka a. s., č. ú.: XXXXXXXXXXXX previedol dňa 23.04.2015 sumu vo výške 5.000,- Eur dňa 09.11.2015 sumu vo výške 800,- Eur, dňa 13.11.2015 sumu vo výške 1.000,- Eur a dňa 22.12.2015 sumu vo výške 1.000,- Eur, teda spolu sa jednalo o sumu 7.800,- Eur (dôkaz: výpis z účtu žalobcu z čl. 9 spisu). Dňa 08.11.2018 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu zaslal žalovanému upomienku, kde ho vyzýval, aby mu uhradil dlžnú sumu vo výške 7.800 ,- Eur v lehote do 10 dní odo dňa odoslania upomienky (čl. 6 spisu), na čo žalovaný reagoval listom zo dňa 3.12.2018 (čl. 29), kde mu oznamoval, že z jeho výzvy na úhradu dlžnej sumy vo výške 7.8700 Eur, ktorá mu bola doručená mu nie je zrejmé, na základe čoho od neho zaplatenie dlžnej sumy požaduje.

7. V ďalšom súd vykonal dokazovanie výsluchom sporových strán (bod. 2., 5. odôvodnenia rozsudku - žalobca, bod. 4.- žalovaný), ako aj oboznámením sa s obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7C/151/2016, pričom po zhodnotení výpovede sporových strán a oboznámení sa s listinnými dokladmi založenými v spise, súd žalobu zamietol z dôvodu vznesenej námietky premlčania, a to z nasledovných dôvodov:

8. Ako už bolo uvedené vyššie, predmetom konania bol nárok žalobcu voči žalovanému založený na základe žalobcom tvrdených 4 zmlúv o pôžičke, ktorých existenciu žalovaný popieral.

9. V konaní tak medzi stranami bol sporný základ nároku. Spornou nebola skutočnosť, že z účtu žalobcu na účet žalovaného boli poukázané žalované sumy spolu vo výške 7.800,- Eur.

10. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka Zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

11. S poukazom na vyššie citované ustanovenie § 657 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že náležitosťami zmluvy o pôžičke sú a/ určenie zmluvných strán, b/ prenechanie druhovo určenej veci, ktorá je predmetom pôžičky, c/ dočasnosť zmluvného vzťahu a d/ povinnosť vrátiť veci rovnakého druhu. Na jej uzavretie sa tak nevyžaduje písomná forma a zmluva o pôžičke môže byť uzavretá aj v ústnej forme. Keďže zmluva o pôžičke má charakter reálnej zmluvy, k vzniku právneho vzťahu z nej je potrebné odovzdanie vecí dlžníkovi, nakoľko bez toho nedôjde ku vzniku pôžičky, pričom dôkazné bremeno v smere poskytnutia- odovzdania predmetu pôžičky má vždy veriteľ, v danom prípade žalobca. Na strane druhej dlžník, v tomto prípade žalovaný môže v spore namietat neexistenciu dlhu, a v tomto smere aj musí uniesť dôkazné bremeno.

12. V danom prípade na základe súdom zhodnotených a preukázaných skutkových okolností danej veci súd základ nároku žalobcu posúdil ako nárok vzniknutý zo 4 zmlúv o pôžičke uzavretých medzi žalobcom a žalovaným ústnou formou. Žalobca v konaní preukázal, a to výpisom zo svojho účtu, ktorý dôkaz v konaní spochybnený ani namietaný nebol, že na účet žalovaného zaslal vo vyššie uvedené dni sumy 5.000,-, 800,-, 1.000,- a 1.000,- Eur, uniesol tak dôkazné bremeno skutočného poskytnutia - odovzdania predmetu pôžičky žalovanému, a to práve titulom ústne uzavretých zmlúv o pôžičke so žalovaným. V ďalšom tak bolo na žalovanom, aby úspešne jeho tvrdenie vyvrátil, čo sa však podľa názoru súdu nestalo. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že vyššie uvedené sumy 800,-, 1.000,- a 1.000,- Eur boli na jeho účet zaslané žalobcom z dôvodu, že žalobca mu takýmto spôsobom len vrátil finančné prostriedky, ktoré žalovaný predtým jednorazovo v sume 2.800,- Eur „vlozil v hotovosti (poskytol)“ do firmy Pneutop, s.r.o., kde v danej dobe pracoval spolu so žalobcom, aby sa z toho zaplatil tovar (teda defacto poskytol „pôžičku“ svoju zamestnávateľovi spol. Pneutop, s.r.o.), tak toto svoje tvrdenie ohľadne reálneho odovzdania daných súm v danej spoločnosti, resp. jej konateľovi ani k rukám žalobcu žalovaný nepreukázal. Uvedená skutočnosť ohľadne odovzdania vyššie uvedených súm vo výške 2.800 Eur spolu nevyplývala ani z obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7C/151/2016, s obsahom ktorého žalovaný navrhoval (čl. 91 spisu), aby sa súd oboznámil, keďže v danom konaní vystupuje žalobca (v postavení žalobcu) a ako žalovaný vystupuje N. C., inak konateľ spoločnosti Pneutop, s.r.o. v ktorej žalobca spolu so žalovaným pracovali a ktorý N. C. by sa ako svedok vedel vyjadriť k spôsobom okolo vkladania a vyberania finančných prostriedkov v súvislosti s nákupom tovaru pre firmu Pneutop, s.r.o.. Z obsahu pripojeného spisu vyplývalo, že medzi navrhovaným svedkom J. C. a žalobcom, resp. medzi ich účtami prebiehali rôzne transakcie (keďže títo vzájomne spolupracovali v rámci obchodnej činnosti) z ktorého dôvodu navrhovaný svedok zasielal na účet žalobcu rôzne platby, z obsahu spisu však nevyplývalo, žeby navrhovaný svedok sa vyjadroval ku v tomto konaní žalovaným sumám, resp. prečo žalobca zasielal sumy vo výške 800,-, 1.000,- a 1.000,- Eur zo svojho súkromného účtu na súkromný účet žalovaného. Z uvedeného dôvodu tak súd zamietol návrh žalovaného na výsluch navrhovaného svedka N. C., ktorý výsluch považoval za nadbytočný, a to aj vzhľadom k žalovaným vznesenej námietke premlčania voči nároku žalobcu.

Pokiaľ ide o poskytnutú sumu 5.000,- Eur, žalovaný potvrdil, že táto mu síce bola poukázaná na jeho účet, no bolo to z dôvodu, že žalobca potreboval túto hotovosť zo svojho účtu a nemohol si ju ísť vybrať, tak on išiel do mesta a proste mu ich vybral (potom ako mu ich žalobca poslal) a doniesol mu ich, lebo na firme musel niekto zostať“ - čl. 86 druhá strana spisu. Aj ohľadne tohto tvrdenia žalovaného bolo potrebné dodržať princíp samotného rozdelenia dôkazného bremena medzi stranami v spore, ktoré vychádza z teórie preukazovania skutočností právo zakladajúcich. Žalobca vo svojom s smere uniesol dôkazné bremeno a preukázal, že sumu vo výške 5.000,- Eur previedol (reálne poskytol) na účet žalovaného a teda splnil podmienku vyplývajúcu zo zmluvného vzťahu o pôžičke. Pokiaľ teda žalovaný tvrdil, že túto sumu potom ako ju reálne na svojom účte obdržal aj v rovnaký deň odovzdal (reálne poskytol) žalobcovi, musel v tomto smere uniesť dôkazné bremeno, čo sa však podľa názoru súdu nestalo. Skutočnosť, že v rovnaký deň došlo k výberu sumy vo výške 5.000,- Eur aj keď z iného účtu žalovaného ešte nie je dôkazom o reálnom odovzdaní tejto sumy žalobcovi, keď to tento popiera, a je teda na žalovanom aby reálne odovzdanie tejto sumy, ktorá bola ním vybraná v hotovosti z jeho účtu, žalobcovi aj preukázal. Žalovaný však v tomto smere dôkazné bremeno neuniesol a tak mal súd za to, že aj pokiaľ ide o túto sumu vo výške 5.000,- Eur vznikol žalobcovi voči žalovanému nárok na vrátenie tejto sumy titulom ústne uzatvorenej zmluvy o pôžičke.

13. Z vyššie uvedeného dokazovania tak súd mal preukázaný nárok žalobcu voči žalovanému, ktorý vznikol titulom 4 samostatných medzi žalobcom v postavení veriteľa a žalovaným v postavení dlžníka ústne uzatvorených zmlúv o pôžičke, napriek tomu však žalobu žalobcu zamietol, a to z dôvodu, že žalovaný voči nároku žalobcu vzniesol námietku premlčania.

14. Podľa § 100 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (1) Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. (2) Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

15. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

16. Premlčanie práva nastáva, ak: a/ uplynie zákonom stanovený čas pre výkon subjektívneho práva a b/ veriteľ v ňom nevykoná (neuplatní) svoje právo na súde, či u iného príslušného orgánu. V tomto štádiu premlčania veriteľovi premlčané právo zostáva naďalej zachované a dlžníkovi zostáva naďalej povinnosť dlh splniť. Právny účinok premlčania spočívajúci v tom, že dlžníkovi vzniká oprávnenie, dovoliť sa v konaní pred súdom premlčania a tým spôsobiť zánik nároku patriaceho do obsahu subjektívneho práva, t.j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti je výlučne na úvahe a dispozícii dlžníka, a teda či sa premlčania dovoľá. Ak sa dlžník dovoľá premlčania dochádza k zániku nároku, t.j. subjektívne právo prestáva byť dovolaním sa premlčania na súde autoritatívne vynúiteľné.

17. Po vznesení námietky premlčania, medzi stranami vznikol spor tak ohľadne začiatku plynutia premlčacej doby v súvislosti so splatnosťou pohľadávky žalobcu, keď žalobca tvrdil, že nakoľko splatnosť záväzku (doba vrátenia poskytnutých finančných prostriedkov zo zmlúv o pôžičkách) medzi stranami nebola dohodnutá, tak žalovaný bol povinný plniť mu až potom ako ho o plnenie požiadal, a to Výzvou zo dňa 8.11.2018 (čl. 6), čo žalovaný popieral. V súvislosti so svojím tvrdením žalobca poukazoval na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo 146/2008. Ďalší spor vznikol ohľadne samotného vznesenia námietky premlčania zo strany žalovaného, keď žalobca tvrdil, že táto námietka bola vznesená žalovaným v rozpore s dobrými mravmi, a preto by na ňu súd nemal prihliadať, čo žalovaný opätovne namietal.

18. V súvislosti s otázkou plynutia premlčacej doby pri neexistencii dohody o splatnosti dlhu (ako tomu bola aj v tomto prípade) súd poukazuje na rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo 174/2016 z 10.11.2016, ktorý sa vo svojom obsahu detailne zaoberal tak začiatkom plynutia premlčacej doby pri neexistencii dohody o splatnosti dlhu, ako aj obsahom vyššie uvedeného rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Cdo 146/2008, ktorému rozhodnutiu detailne oponoval v bodoch 14.1 až 14.2 svojho odôvodnenia, a preto súd naň v plnom rozsahu odkazuje, keďže ide o právny názor na ktorom spočívajú viaceré rozhodnutia tak NS SR, ale aj krajských súdov SR a s týmto sa zhoduje aj právna teória. Z daného rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 174/2016 z 10.11.2016 vyplýva, že s poukazom na vyššie citované ustn. § 101 Občianskeho zákonníka je premlčacia doba trojročná a začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Tým je objektívne vymedzený začiatok plynutia premlčacej lehoty od slova „mohlo“ a nie od slova „mohol“. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle na subjektívnej okolnosti, teda či oprávnený vedel alebo nevedel o svojom práve. Týmto okamihom je zásadne deň, keď právo mohlo byť prvýkrát dôvodne uplatnené podaním žaloby na súde, t.j. keď sa právo stalo nárokom (actio nata), pričom pri záväzkoch niečo dať zásadne nastáva splatnosťou dlhu (deň, kedy mohol dlžník dlh po prvý raz splniť). Ak doba splnenia nebola dohodnutá a ani inak stanovená (§ 563 OZ), naďalej platí judikát R 28/1984 podľa ktorého premlčacia doba v takomto prípade začína plynúť dňom nasledujúcim po tom, čo dlh vznikol. Na tomto závere sa ustálila aj neskoršia súdna prax (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo 25/2003 neskôr publikované ako judikát R 91/2004) zotrávajúca na tom, že ak doba plnenia nie je určená zákonom, rozhodnutím alebo zmluvou, splatnosť vyvolá veriteľ tým, že dlžníka požiada o plnenie. Dlžník je v takom prípade povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo bol veriteľom požiadaný o jeho splnenie. Ak má veriteľ možnosť sám vyvolať splatnosť dlhu, má právo aj vykonať svoje právo vyplývajúce zo záväzku. Pre účely premlčania je preto významný prvý objektívny okamih, kedy tak môže urobiť a požiadať o plnenie. Rozhodujúcim je preto bezpochyby deň bezprostredne nasledujúci po dni, v ktorom dlh vznikol (bod 13. Odôvodnenia rozsudku NS SR sp. zn. 3Cdo 174/2016 z 10.11.2016). Akceptovanie názoru o viazanosti začiatku plynutia premlčacej doby na deň splatnosti dlhu a nie na deň vzniku právneho vzťahu, z ktorého dlžníkovi vznikla povinnosť na plnenie, by viedlo k neprípustnému posunutiu začiatku plynutia premlčacej

doby (v zrejmom rozpore s účelom inštitútu premlčania) prakticky na neobmedzenú dobu podľa ľubovôle veriteľa. Nesúhlas s právnym názorom, na ktorom spočíva rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 146/2008, bol prezentovaný aj v odbornej právnickej literatúre [viď napríklad publikáciu JUDr. Jaroslav Krajčo, Občiansky zákonník pre prax (komentár), vydavateľstvo Eurounion, 2015, str. 2458, resp. 2468 a 2472] -body 16.2 a 16.3. odôvodnenia rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 174/2016 z 10.11.2016.

19. V danom konaní žalovaný vzniesol námietku premlčania, pričom keďže ako súd konštatoval vyššie, išlo o nároky zo zmlúv o pôžičke bolo treba aplikovať 3 ročnú premlčaciu dobu podľa ustn. § 101 Občianskeho zákonníka, ktorá začala pri každej pôžičke plynúť osobitne. Vzhľadom ku skutočnosti, že z vykonaného dokazovania súd nemal preukázané, žeby medzi stranami bola dohodnutá doba splnenia, tak mal za to, a to s poukazom na obsah vyššie uvedeného rozsudku NS SR sp. zn. 3Cdo 174/2016 z 10.11.2016, ktorý je súladný s väčšinovým názorom súdnej praxe (R 28/1984 a R 91/2014) a právnej teórie, že v prípade vyššie uvedených ústne uzavretých zmlúv o pôžičke začala plynúť premlčacia doba deň nasledujúci po tom ako dlh vznikol, a teda deň nasledujúci potom ako boli finančné prostriedky vo výške 5.000,-, 800,-, 1.000,- a 1.000,- Eur prevedené z účtu žalobcu na účet žalovaného. Z uvedeného dôvodu tak súd neakceptoval názor žalobcu o začiatku plynutia premlčacej doby, ktorý tento opieral o ojedinelé rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/146/2008.

20. V prípade ústne uzavretej zmluvy o pôžičke na základe ktorej žalobca na účet žalovaného previedol dňa 23.4.2015 sumu 5.000,- Eur, tak premlčacia doba začala plynúť dňa 24.4.2015 a uplynula dňa 24.4.2018. Zmena skutkových tvrdení u žalobcu, kedy tento po 1x v takomto rozsahu vyjadril svoj nárok z tohto konkrétneho zmluvného nároku bola tvrdená na pojednávaní dňa 1.7.2021 (čl. 85), zmena žaloby bola pripustená na pojednávaní dňa 22.7.2021 (čl. 90).

21. V prípade ústne uzavretej zmluvy o pôžičke na základe ktorej žalobca na účet žalovaného previedol dňa 9.11.2015 sumu 800,- Eur, tak premlčacia doba začala plynúť dňa 10.11.2015 a uplynula dňa 10.11.2018. Zmena skutkových tvrdení u žalobcu, kedy tento po 1x v takomto rozsahu vyjadril svoj nárok z tohto konkrétneho zmluvného nároku bola tvrdená na pojednávaní dňa 1.7.2021, zmena žaloby bola pripustená na pojednávaní dňa 22.7.2021.

22. V prípade ústne uzavretej zmluvy o pôžičke na základe ktorej žalobca na účet žalovaného previedol dňa 13.11.2015 sumu 1.000,- Eur, tak premlčacia doba začala plynúť dňa 14.11.2015 a uplynula dňa 14.11.2018. Zmena skutkových tvrdení u žalobcu, kedy tento po 1x v takomto rozsahu vyjadril svoj nárok z tohto konkrétneho zmluvného nároku bola tvrdená na pojednávaní dňa 1.7.2021, zmena žaloby bola pripustená na pojednávaní dňa 22.7.2021.

23. V prípade ústne uzavretej zmluvy o pôžičke na základe ktorej žalobca na účet žalovaného previedol dňa 22.12.2015 sumu 1.000,- Eur, tak premlčacia doba začala plynúť dňa 23.12.2015 a uplynula dňa 23.12.2018. Zmena skutkových tvrdení u žalobcu, kedy tento po 1x v takomto rozsahu vyjadril svoj nárok z tohto konkrétneho zmluvného nároku bola tvrdená na pojednávaní dňa 1.7.2021, zmena žaloby bola pripustená na pojednávaní dňa 22.7.2021.

24. Vo všetkých prípadoch tak žalobca uplatnil svoj nárok po uplynutí premlčacej doby.

25. V sporovom konaní platí, že predmet sporu vymedzuje žalobca. Žalobca totiž vo svojom žalobnom návrhu uvedie to, čoho sa na súde domáha a tým vymedzí, o čom daný spor bude. Premlčacia doba prestane plynúť (spočíva jej plynutie) iba vo vzťahu k tomu právu, ktoré žalobca v žalobe uplatnil. Vo vzťahu k neuplatnenému právu (teda právu, ktoré žalobca v pôvodnej žalobe nežaloval) pritom premlčacia doba plynie ďalej. K spočívaniu premlčacej doby u novo uplatneného práva dôjde pritom až momentom, kedy bola zmena žaloby (obsahom ktorej je rozšírený alebo iný nárok) doručená na súd. To znamená, že najneskôr v posledný deň plynutia premlčacej doby musí byť právo uplatnené na súde. K spočívaniu plynutia premlčacej doby však dôjde iba za predpokladu, že súd zmenu žaloby pripustí (ak je potrebné o pripustení rozhodnúť).

26. V danom prípade tak vzhľadom k záverom uvedeným v bode 25. Odôvodnenia rozsudku mal súd za to, že pokiaľ žalobca na pojednávaní dňa 1.7.2021 zmenil rozhodné skutočnosti o ktoré opieral svoj nárok, a teda začal tvrdiť, že zmluvy o pôžičke boli 4 a nie iba jedna, tak podaním žaloby dňa 9.11.2018, kde žalobca svoj nárok odvodzoval z jednej zmluvy o pôžičke, z ktorej mali byť postupne

prevádzané vyššie uvádzané čiastky na účet žalovaného, nemohlo dôjsť k spočívaniu premlčacej doby u novo uplatnených práv vyplývajúcich zo 4 ústne uzavretých zmlúv o pôžičkách tak ako sú tieto definované vyššie, keďže tieto nároky takto v pôvodnej žalobe požadované neboli, a preto dospel k záverom uvedeným v bodoch 19. až 24. Odôvodnenia rozsudku.

27. Pokiaľ ide o žalobcovu tvrdenie, a teda že námietka premlčania vznesená žalovaným voči jeho nárokom je v rozpore s dobrými mravmi, tak ani s týmto tvrdením žalobcu sa súd nestotožnil, a to z nasledujúcich dôvodov:

28. Žalobca tvrdil, že žalovaného niekoľkokrát ústne vyzval na vrátenie dlžných súm z titulu ústne uzatvorených zmlúv o pôžičkách, pričom „žalovaný ho mal žiadať o odklad splatnosti pôžičiek z dôvodov, že nemá prácu, pričom on až keď videl, že s ním žalovaný prestal komunikovať a išiel svedčiť proti nemu, tak mu bolo jasné, že mu už peniaze nevráti“. V konaní bolo preukázané, že písomne žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 7.800,- Eur dňa 8.11.2018, a teda ešte predtým ako žalovaný dňa 20.3.2019 vypovedal v jeho neprospech v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 7C/151/2016, ktoré konanie začalo dňa 16.9.2016. Výpoveď žalovaného teda bola realizovaná po uplynutí premlčacej doby. Žalovaný existenciu zmlúv o pôžičkách popieral, rovnako ako popieral, žeby ho žalobca vyzýval na akékoľvek plnenie z tohto dôvodu, pričom žalobca za účelom svojich tvrdení, a teda že žalovaného viackrát ústne vyzýval na uhradenie dlžných súm nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie. Ponúknuté tvrdenie žalobcu tak nebolo podporené vierohodným dôkazom, a teda nebol dôvod na presun dôkazného bremena na protistranu.

29. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Uvedené ustanovenie je všeobecným ustanovením hmotnoprávnej povahy, ktoré dáva súdu možnosť posúdiť, či výkon subjektívneho práva je v súlade s dobrými mravmi a v prípade, ak to tak nie je, požadovanú ochranu odoprieť. Právny úkon sa prieči dobrým mravom, pokiaľ nerešpektuje niektoré zo súhrnu spoločenských, kultúrnych a mravných noriem základných, ktoré preukázali počas historického vývoja určitú mieru stálosti (nemennosti), vyjadrujú podstatné historické tendencie a stotožňuje sa s nimi podstatná časť spoločnosti. V konaní žalovaným dôvodne vznesenú námietku premlčania voči uplatňovanej pohľadávke však nemožno pokladať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1 Cdo 148/2004 uverejnený v ZSP č. 30/2005).

30. Z okolností danej veci po vykonanom dokazovaní má súd za to, že žalobca nepreukázal, že vznesenie námietky premlčania zo strany žalovaného by bolo možné považovať za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd je toho názoru, že v danom prípade sa žalobca skôr dôsledne neriadil zásadou, že „práva patria len bdelým“.

31. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že žalovanému, ktorý bol v konaní plne úspešný, keďže žaloba bola zamietnutá, priznal voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % , kde o výške náhrady týchto trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania - § 364 CSP.

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonaval navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolaia - § 365 ods. 1 až 3 CSP.